

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu Anny Žákovej a členov JUDr. Aleny Adamcovej a JUDr. Marianny Reiffovej, v právnej veci žalobcu **V. M.**, proti žalovanej **Sociálnej poisťovni, ústrediu**, ul. 29. augusta č. 8, Bratislava, o **preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovanej** č. X. z 8. októbra 2003, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach č.k. 5Sp/3/2004-55 zo 6. februára 2008 takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Košiciach č.k. 5Sp/3/2004-55 zo 6. februára 2008 **potvrdzuje**.

Žalobcovi náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

O d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom krajský súd zamietol žalobu, ktorou sa žalobca domáhal preskúmania zákonnosti rozhodnutia žalovanej uvedeného v záhlaví tohto rozsudku, ktorým bolo zmenené rozhodnutie jej pobočky v Košiciach č. X. z 5. mája 2003, ktorým bola žalobcovi uložená povinnosť zaplatiť za dobu od 1. januára 1993 do 31. decembra 1994 poisťné na nemocenské poistenie v sume 3.268,- Sk a poisťné na dôchodkové poistenie v sume 14.930,- Sk, t.j. spolu v sume 18.198,- Sk do 15 dní odo dňa doručenia rozhodnutia tak, že vypustila text: „poisťné na nemocenské poistenie v sume 3.268,- Sk za dobu od 1. januára 1993 do 31. decembra 1994, poisťné na dôchodkové poistenie v sume 14.930,- Sk za dobu od 1. januára 1993 do 31. decembra 1994, spolu

18.198,- Sk a doplnila text „poistné na nemocenské poistenie v sume 143,- Sk (za obdobie od 1. decembra 1994 do 31. decembra 1994), poistné na dôchodkové poistenie v sume 650,- Sk (za obdobie od 1. decembra 1994 do 31. decembra 1994), spolu v sume 793,- Sk a v ostatnom rozhodnutie potvrdila.

Z odôvodnenia rozsudku vyplýva, že krajský súd po preskúmaní zákonnosti napadnutého rozhodnutia a postupu žalovanej dospel k záveru, že žalovaná postupovala v súlade s platnou právnou úpravou, a preto aj preskúmané rozhodnutie je vecne správne a zákonné. Zdôraznil, že plynutie lehôt sa vždy posudzuje podľa právnych predpisov účinných v čase vzniku právneho vzťahu. Preto právny vzťah, ktorého obsahom bola povinnosť žalobcu platiť poistné a tomu zodpovedajúce právo žalovanej predpísať, resp. vymáhať úhradu, je potrebné posudzovať podľa právneho predpisu platného v čase jeho vzniku (splatnosti poistného za príslušné poistné obdobie), t.j. za obdobie od 1. januára 1993 do 30. novembra 1994 podľa zákona č. 7/1993 Z. z. o zriadení Národnej poisťovne a o financovaní zdravotného poistenia, nemocenského poistenia a dôchodkového poistenia v znení neskorších predpisov (ďalej v texte len „zák. č. 7/1993 Z.z.“) a za obdobie od 1. decembra 1994 do 31. decembra 1994 podľa zákona č. 274/1994 Z.z. o Sociálnej poisťovni v znení neskorších predpisov (ďalej len „zák. č. 274/1994 Z.z.“). S poukazom na uvedené konštatoval, že námietka premlčania vznesená žalobcom bola akceptovateľná len za obdobie od 1. januára 1993 do 30. novembra 1994, čomu zodpovedá aj obsah napadnutého správneho rozhodnutia, avšak nie za december 1994. Vzhľadom na skutočnosť, že poistné za mesiac december 1994 sa stalo splatným dňa 8. januára 1995, žalovaná pri posudzovaní žalobcom vznesenej námietky premlčania správne aplikovala ustanovenie § 24 ods. 1 zákona č. 274/1994 Z.z. Krajský súd záverom tiež uviedol, že žalobcovo právo v súvislosti s chorobou z povolania a z nej vyplývajúcich nárokov voči žalovanej nie je týmto rozhodnutím dotknuté a žalobca sa ho môže domáhať iným - príslušnou právnou normou stanoveným spôsobom. Z týchto dôvodov krajský súd žalobu žalobcu ako nedôvodnú podľa § 250j ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej v texte len „O.s.p.“) zamietol. O náhrade trov konania rozhodol podľa § 250k ods. 1 O.s.p. a neúspešnému žalobcovi náhradu trov konania nepriznal.

Proti tomuto rozsudku krajského súdu sa v zákonnej lehote odvolal žalobca, ktorý navrhol, aby odvolací súd vyslovil, že žalovaná nielen nesprávne úradne postupovala, ale aj nezákonne predpísala premlčané poistné. Krajskému súdu vytýkal, že sa neriadil právnym

názorom odvolacieho súdu vysloveným v uznesení z 20. septembra 2007 pod č.k. 4SžoKS/147/2006. S poukazom na § 100 až 114 Občianskeho zákonníka vyjadril názor, že po vznesení námietky premlčania súd nemôže právo priznať. Uviedol, že napriek skutočnosti, že námietku premlčania v predmetnom spore o pohľadávku žalovanej vzniesol, jej pobočka v Košiciach mu premlčané poistné predpísala. Žalobca krajskému súdu zároveň vytkol i to, že sa nevysporiadal s čl. 40 Ústavy Slovenskej republiky o ochrane zdravia vo väzbe, príloha č. 1 vyhlášky č. 149/1988 Zb. v súvislosti s ním predloženými dôkazmi, že trpí na sivý zákal, čím došlo k pochybeniu žalovanej pri uznaní dočasnej práceneschopnosti.

Žalovaná vo svojom písomnom vyjadrení k odvolaniu žalobcu navrhla, aby odvolací súd napadnutý rozsudok krajského súdu ako vecne správny potvrdil. Poukázala na skutočnosť, že žalobca v odvolaní neuviedol žiadne nové námietky k správnosti preskúmaného rozhodnutia ani iné relevantné dôvody, ktoré by odôvodňovali zmenu alebo zrušenie správneho rozhodnutia. K námietke žalobcu, ktorou sa domáhal uznania choroby z povolania, uviedla, že táto nemá vplyv na správnosť napadnutého rozhodnutia a k predmetu súdneho preskúmavania je právne irelevantná.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej v texte rozhodnutia len „O.s.p.“) preskúmal napadnutý rozsudok v rozsahu a z dôvodov uvedených v odvolaní žalobcu (§ 212 ods. 1 O.s.p.) a dospel k záveru, že odvolanie nie je opodstatnené.

V správnom súdnictve preskúmajú sudy na základe žalôb alebo opravných prostriedkov zákonnosť rozhodnutí orgánov verejnej správy, ktorými sa zakladajú, menia alebo zrušujú práva alebo povinnosti fyzických alebo právnických osôb.

Pri preskúmaní zákonnosti rozhodnutia je rozhodujúci skutkový stav, ktorý tu bol v čase vydania napadnutého rozhodnutia (§ 250i ods. 1 O.s.p.).

Úlohou súdu prvého stupňa bolo postupom podľa ustanovení druhej hlavy piatej časti O.s.p. preskúmať zákonnosť rozhodnutia žalovanej, ktorým bola žalobcovi za obdobie od 1. decembra 1994 do 31. decembra 1994 uložená povinnosť zaplatiť poistné na nemocenské poistenie v sume 143,- Sk a poistné na dôchodkové poistenie v sume 650,- Sk.

Podľa § 18 ods. 1 písm. c/ zákona č. 7/1993 Z.z. sú samostatne zárobkovo činné osoby vrátane osôb podnikajúcich popri zamestnaní povinné platiť poistné.

Podľa § 26 ods. 2 zákona č. 7/1993 Z.z. poistné za príslušný kalendárny mesiac, ktorého platiteľom je samostatne zárobkovo činná osoba (§ 24 ods. 2) a osoba uvedená v § 18 ods. 2, je splatné do ôsmeho dňa po uplynutí tohto mesiaca.

Podľa § 30 ods. 1 veta prvá zákona č. 7/1993 Z. z. právo predpísať poistné sa premlčí za tri roky odo dňa jeho splatnosti.

Odvolací súd z obsahu spisu zistil, že žalobca bol v rozhodnom období samostatne zárobkovo činnou osobou v zmysle vyššie citovaných zákonných ustanovení a od 2. mája 1995 je poberateľom starobného dôchodku. Z výpisov z daňových priznaní žalobcu vyplýva, že v rokoch 1993 a 1994 nevykázal žiadny príjem a nebola mu uložená žiadna daňová povinnosť. Pobočka žalovanej v Košiciach vykonanou kontrolou odvodu poistného na nemocenské a dôchodkové poistenie zistila, že žalobca ako platiteľ poistného nezaplatil poistné za obdobie od 1. januára 1993 do 31. decembra 1994, a preto mu predpísala k úhrade dlžné poistné na nemocenskom poistení v sume 3.268,- Sk a na dôchodkovom poistení v sume 14.930,- Sk. Žalovaná na základe v odvolaní žalobcom vznesenej námietky premlčania zmenila prvostupňové rozhodnutie tak, že žalobcovi predpísala len poistné za mesiac december 1994, a to v sume 143,- Sk na nemocenské poistenie a v sume 650,- Sk na dôchodkové poistenie.

Dňom 1. januára 1995 nadobudol účinnosť zákon č. 274/1994 Z.z., ktorý v ustanovení § 24 ods. 1 upravil premlčaciu dobu tak, že právo predpísať poistné na nemocenské poistenie a dôchodkové zabezpečenie sa premlčí za desať rokov odo dňa jeho splatnosti.

V zmysle § 26 ods. 2 zákona č. 7/1993 Z.z. bolo poistné za mesiac december 1994 splatné do 8. januára 1995, teda za účinnosti zákona č. 274/1994 Z.z., kedy vzniklo aj právo žalovanej predpísať žalobcovi dlžné poistné za mesiac december 1994. Na toto právo žalovanej sa už vzťahovala právna úprava podľa novšieho zákona, v zmysle ktorého sa právo žalovanej premlčí do 10 rokov od jeho splatnosti.

Ak teda za uvedeného skutkového a právneho stavu vo veci nebolo námietke žalobcu - ktorý namietal premlčanie pohľadávky žalovanej aj za mesiac december 1994 - vyhovené, aj podľa názoru odvolacieho súdu žalovaná rozhodla správne. Žalovaná postupovala pri rozhodovaní v plnom súlade so zákonom, pre svoje rozhodnutie si zadovážila dostatočné skutkové podklady, na základe ktorých vyvodila správny právny záver, ktorý v napadnutom rozhodnutí aj náležitým spôsobom odôvodnila. Nepochybil preto krajský súd, keď napadnuté rozhodnutie žalovanej ako zákonné potvrdil. Námietky žalobcu uvedené v jeho odvolaní ako skutkovo a právne bezvýznamné pre rozhodnutie v preskúmvanej veci, nebolo možné zohľadniť.

Pokiaľ žalobca v rámci odvolania namietal, že krajský súd neprihliadol k námietke týkajúcej sa jeho zdravotných problémov v súvislosti so sivým očným zákalom, odvolací súd konštatuje, že tejto jeho námietke nebolo možné vyhovieť. Predmet preskúmvacieho konania je totiž striktne vymedzený výrokom napadnutého rozhodnutia, ktorým bolo rozhodnutie žalovanej o predpísanom dlžnom poistnom na nemocenskom a dôchodkovom poistení.

Vzhľadom na uvedené skutočnosti odvolací súd napadnutý rozsudok krajského súdu v súlade s § 219 ods. 1 O.s.p. potvrdil.

O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 224 ods. 1 O.s.p. a § 142 ods.1 O.s.p. tak, že žalobcovi ich náhradu nepriznal, pretože v tomto konaní nebol úspešný.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozsudku opravný prostriedok nie je prípustný.

V Bratislave 31. marca 2009

Anna Žáková, v.r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia: Dagmar Falbová